

Zöldség-gyümölcs

X. évfolyam / 17. szám

2006. 09. 04.

34-35. hét

Zöldség-gyümölcs piaci jelentés:

Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci
ára 2 old.

Az őszibarack és a nektarin piaci
elemzése 3-7. old.

8-9./ táblázat:
Nagykőrösi Úti Nagybani Piac árai 9-10. old.

10./ táblázat:
Nettó értékesítési árak néhány
európai nagybani piacon 12. old.

1-8./ ábra, 1-7. /táblázat:
Piaci folyamatok elemzése

Készítette: Szente-Orbán Csaba
Varga Viktória

KIADÓ:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország H-1093
Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (00 36) 1-476-3285
Fax: (00 36) 1-217-1812

**Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci ára**

A **zöldségfélék** közül a 34. héten jelentős hiány jelentkezett a **paradicsom** kínálatában. Hatása a közel 30%-os áremelkedésben és a – hetek óta nem jellemző – külpiaci áruk megjelenésében nyilvánult meg.

A 35. héten 10-30%-kal csökkent a termelői ár, ami visszaesést eredményezett a külföldi termékek jelenlétében is (**1-2. táblázat**).

1. táblázat

A belföldi termesztésű paradicsom ára a Nagykőrösi Úti Nagybari Piacon, 2006 (Ft/kg)

Típus	Méret	29. hét	30. hét	31. hét	32. hét	33. hét	34. hét	35. hét
Gömb	40-47 mm	240	235	160	190	217	273	240
	47-57 mm	260	255	175	200	260	360	250
	57-67 mm	-	270	180	215	275	273	250
Fürtös	47 mm+	310	280	215	250	290	415	320
	40-47 mm	290	260	195	230	280	400	300

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

A külpiacokról származó paradicsom ára a Nagykőrösi Úti Nagybari Piacon, 2006 (Ft/kg)

Típus	Méret	Származási hely	33. hét	34. hét	35. hét
Gömb	35-40 mm	Hollandia	-	317	-
		Lengyelország	-	330	-
		Törökország	-	253	-
	40-47 mm	Hollandia	-	300	280
		Lengyelország	-	330	-
		Hollandia	-	330	-
Fürtös	47 mm+	Lengyelország	180	330	-
		Belgium	-	400	-
		Franciaország	-	380	-
		Hollandia	-	393	-
		Lengyelország	-	340	-
		Spanyolország	-	330	-
	40-47 mm	Belgium	240	-	-
		Franciaország	-	-	380

Forrás: AKI PÁIR

A belföldi termesztésű **karfiol** termelői ára 50-200%-kal magasabb az egy évvel ezelőtti

áraknál, az alacsony felhozatal hatására (**3. táblázat**). Jelenleg a kínálatban nem kapható külpiacról származó termék.

3. táblázat

A belföldi termesztésű karfiol ára a Nagykőrösi Úti Nagybari Piacon, 2006 adott heteiben (Ft/kg)

	30. hét	31. hét	32. hét	33. hét	34. hét	35. hét
2005	60	110	205	200	120	80
2006	170	270	325	350	270	240

Forrás: AKI PÁIR

Németország nagybari piacain csak belföldi (német), a bécsi nagybari piacon azonban szlovák, német és holland karfiol is kapható az osztrák termék mellett.

A **belföldi gyümölcs** kínálatban az őszibarack és csemegeszőlő választék mellett egyre bővül a **szilva-, körte-, és almafajták** köre (**4. táblázat**). Ennek hatására visszaszorult az olasz alma és az argentin körte mennyisége.

4. táblázat

A belföldi termesztésű alma-, körte-, és szilvafajták ára a Nagykőrösi Úti Nagybari Piacon, 2006-ban (Ft/kg)

Faj	Fajta	30. hét	31. hét	32. hét	33. hét	34. hét	35. hét
Alma	Mutsu	-	-	-	-	140	-
	Gala	-	-	-	-	125	105
	Golden	-	-	-	-	125	-
	Early gold	-	130	165	130	130	115
	Nyári	135	160	163	123	120	100
Körte	Clapp	-	-	-	270	255	230
	Vilmos	-	-	-	230	270	240
	Nyári	300	260	225	-	-	-
Szilva	Bluefre	-	-	-	-	100	80
	Cacanska leptica	135	95	75	60	60	-
	Cacanska najbolja	-	-	-	90	-	90
	Besztercei	-	-	-	-	-	70
	Ringló	160	130	135	110	90	100
	Stanley	-	-	-	80	65	70
	Japán típusú	-	-	200	205	170	150

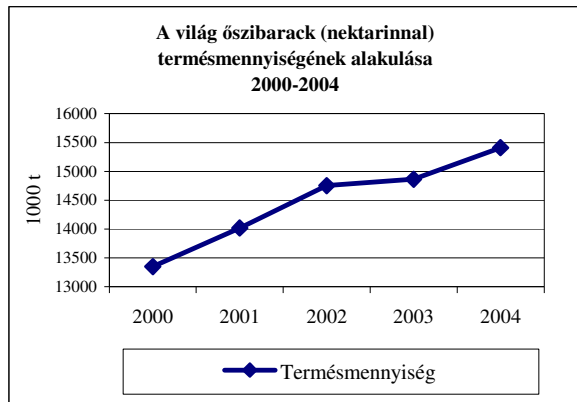
Forrás: AKI PÁIR

Minimálisra csökkent a hazai **kajszibarack** piaci felhozatala, ára ennek megfelelően 300-320 Ft/kg, szemben az elmúlt hetek 180-200 Ft/kg-os árával.

Az őszibarack és nektarin piaci elemzése

A világ őszibarack termésmennyiségének (nektarinnal együtt) 27%-át az EU-25 országainak termése adta 2004-ben (**1. ábra**).

1. ábra

Forrás: FAO

Az Európai Unió legjelentősebb őszibarack és nektarin termelői, Olasz-, Spanyol-, és Görögország (**5. táblázat**). A fent említett országok együttes termelése a kilencvenes évek 2,5 milliós eredményéhez képest az elmúlt években 3 millió tonnára nőtt. Ezen belül az őszibaracktermelés a 2004. évi 1,55 millió tonnáról 2005-re 1,46 millió tonnára csökkent, ezzel szemben a nektariné 950 ezer tonnáról 1,35 millió tonnára emelkedett. A nektarin esetében a növekedés az olasz és a spanyol termelés bővülésének köszönhető. Az elkövetkező években ez a tendencia folytatódni fog, várhatóan az őszibarack termelése 1,3 millió tonna alá csökken, a nektariné pedig legalább 1,55 millió tonnára növekszik (Forrás: Freshplaza).

A nektarin tekintetében is *Olaszország* a legjelentősebb termesztő (**6. táblázat**).

A két termék az olasz gyümölcsfogyasztáson belül mennyiségben 7,5%-ot, értékben 9%-ot tesz ki. A két termék fogyasztásának 70%-át az őszibarack, 30%-át a nektarin adja.

5. táblázat

Az Unió legjelentősebb őszibaracktermelő országainak terméseredményei (1000 t)

	Görög-ország	Spanyol-ország	Francia-ország	Olasz-ország
2000	970	1127	288	1085
2001	782	923	273	1079
2002	678	763	271	1065
2003	110	1271	200	753
2004	836	917	227	1066
2005	681	1198	237	1076

Forrás: Eurostat

6. táblázat

Az Unió legjelentősebb nektarin termelő országainak terméseredményei (1000 t)

	Görög-ország	Spanyol-ország	Francia-ország	Olasz-ország
2000	142	-	195	570
2001	122	160	178	600
2002	105	225	185	521
2003	13	286	149	422
2004	112	-	170	644
2005	88	-	193	618

Forrás: Eurostat

A Freshplaza (független hírszerző ügynökség) információi alapján az olasz háztartásokban 2005-ben jelentősen, 16%-kal csökkent az őszibarack vásárlás 2000-hez hasonlítva, míg a nektariné 12,2%-kal nőtt. Összességében azonban 9,5%-os a termékek fogyasztásának a visszaesése. A fogyasztás csökkenése nem függ össze a magas árral, hiszen 2005-ben az ár hasonló volt, mint 2000-ben. Többek között a csökkenés okainak felderítése is hozzájárult a nemrégiben elindított interneten zajló kutatáshoz, melynek célja, hogy felmérjék a fogyasztók körében az őszibarack és a nektarin kedveltségét. Az olasz származású őszibarack és nektarin kereskedelmét ösztönző kampány is elősegítette a 2006. évi belföldi és külpiaci kereslet és értékesítési ár növekedését a kedvezőtlen 2004-2005. éveket követően. Az olasz őszibarack-termesztés sikere nagymértékben köszönhető az új fajták nemesítésének. Az idej

szezonban a Ghiaccio nevű fajtát mutatták be a tradicionális, római csonthéjas gyümölcsök vásárában. Az új fajta előnye, hogy 20 napig tartható a fán, és hűtőben 35 napig tárolható, valamint magas a cukortartalma.

Hazánk őszibarack termése (nektarinnal együtt) az elmúlt nyolc év során jelentősen ingadozott (**2. ábra**). A kedvező időjárásnak köszönhetően a 2004. évi 83 ezer tonnás termékmennyiség kiemelkedőnek mondható. Az elmúlt év termelése ennek megközelítőleg a fele, 48 ezer tonna volt.

2. ábra

Forrás: KSH

2004-ben mintegy 12 ezer tonna őszibarack, 2005-ben ennek csupán 50%-a került ipari felvásárlásra. Figyelemre méltó, hogy az ipari felvásárlási ár is csökken, 2005-ben 28%-kal alacsonyabb az előző évhez képest. A friss gyümölcs felvásárlása 2004-ben 3,1 ezer tonna volt, ami 2005-re 2,8 ezer tonnára esett vissza.

Magyarország külkereskedelmi egyenlege őszibarackból negatív, a kivitel elhanyagolható mennyiségű (200 tonna alatt). Ebből következik, hogy a hazai termelés szinte teljes mértékben belföldi felhasználásra kerül. Behozatalunk ezzel szemben folyamatosan növekedett az elmúlt három évben, a legjelentősebb szállító Olasz-, és Spanyolország (**7. táblázat**).

7. táblázat

A friss őszibarack behozatala (tonna)

	2003. év	2004. év	2005. év
Mindösszesen	3 808	5 968	10 736
Ebből:			
Spanyolország	1 193	1 105	2 594
Franciaország	-	31	100
Görögország	-	715	743
Olaszország	2 051	4 019	5 855

Forrás: KSH

Hazánk éghajlati adottságaiból adódóan az **őszibarack** szezonja június közepe-végétől október végéig tart (**3. ábra**). Az ezt megelőző hetekben a vásárlói igényeket teljes mértékben a már említett országokból származó gyümölcs elégíti ki. Az árban érvényesítik a mediterrán térségből fakadó előnyöket (**4. ábra**). Az előző évek tapasztalatai alapján elmondható, hogy a magyar termék piacra kerülése után néhány hétig még kapható hazai és külföldi áru egyaránt, de már a külpiacokról származó termék árát is a magyar termék határozza meg. Az egyre bővülő hazai felhozatal mellett azonban a külpiacokról származó áru már nem versenyképes, és a hazai szezonban kizárólag magyar őszibarack kapható. Az érésidő vége felé ismét megjelenik a külpiacokról beszállított áru és a hazai kínálattal párhuzamosan kapható, közel azonos áron.

A sárga húsú típus lényegesen nagyobb mennyiségben figyelhető meg a hazai piaci kínálatban, mint a fehér húsú. Ennek magyarázata valószínűleg a fehér húsú gyümölcsök szállítási és tárolási érzékenységében keresendő. Ezen kívül a sárga húsú fajták piaci jelenléte általában néhány héttel hosszabb a fehér húsúhoz képest.

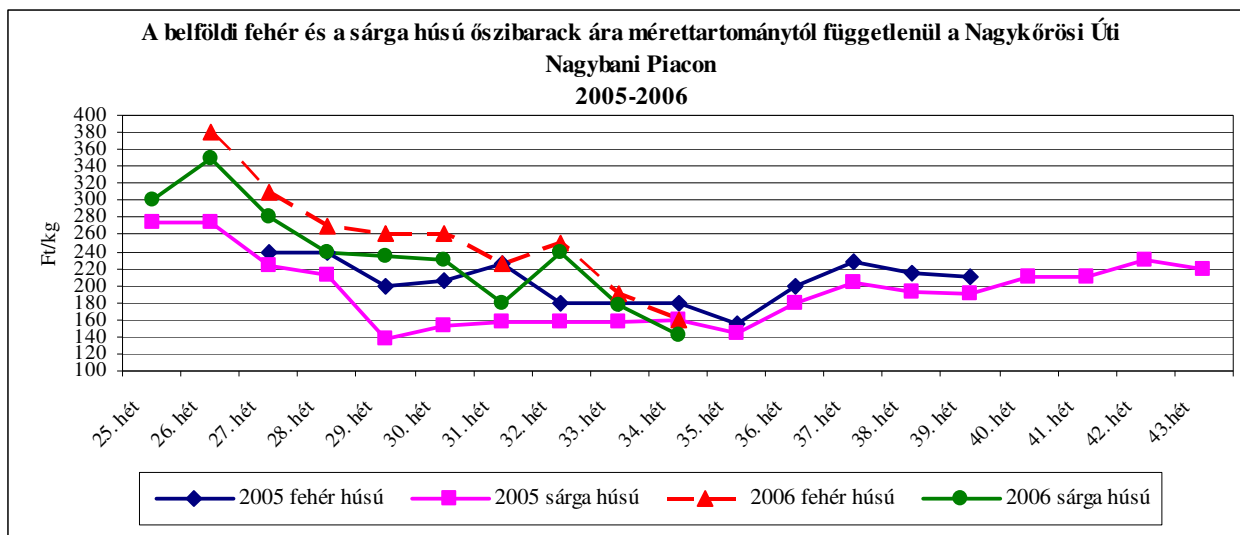
Az idei évi termelői árak 10-30%-kal magasabbak a 2005. évi áraknál, ami nagyban köszönhető a virágzás ideje alatti hűvös, csapadékos tavaszi időjárásnak (**3. ábra**).

A hazai **nektarin** szezonja július elején kezdődik, a külföldi áruk azonban már hat-hét héttel korábban megvásárolhatóak a Nagykőrösi Úti Nagyban Piacon (**7-8. ábra**). Érdekeség, hogy a nektarin esetében folyamatos a külpiaci termékek jelenléte, az ár azonban a magyar ár megjelenésével ebben az esetben is a hazai gyümölcs árának szintjére mérséklődik.

A belföldi termesztésű nektarin 2006. évi nagybani piaci ára magasabb az elmúlt évi áránál, azonban alacsonyabb a 2004. évihez

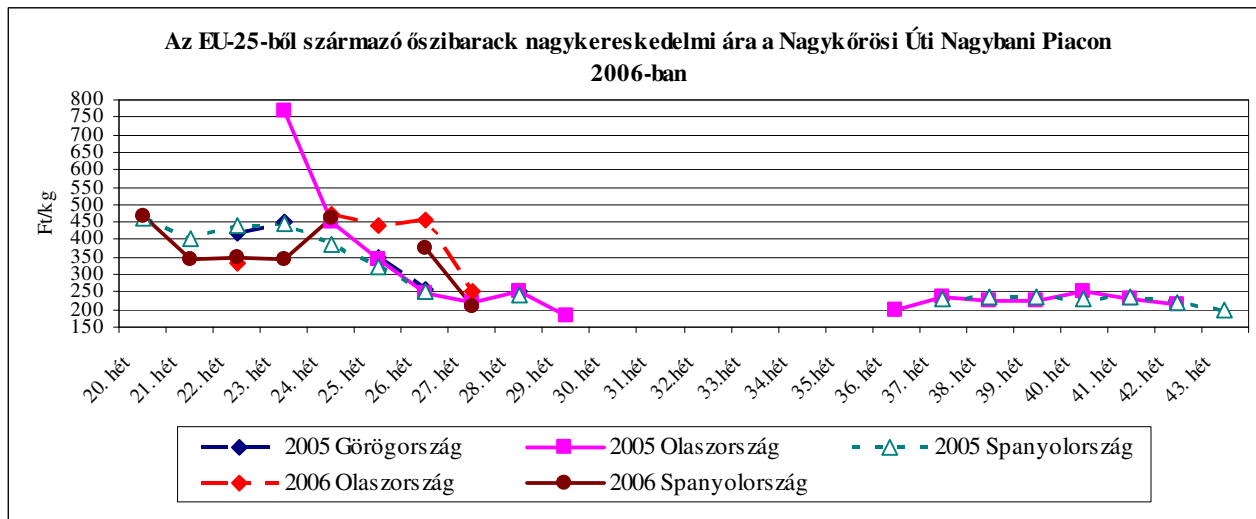
képezt. (Kivéve két hetet idén, amikor a 2004. évi árak fölé emelkedett a termelői ár.) Jelentős áresés figyelhető meg a 34., 35. héten, hatására még a 2005. évinél is 30-40%-kal alacsonyabb árak alakultak ki (**7. ábra**).

3. ábra

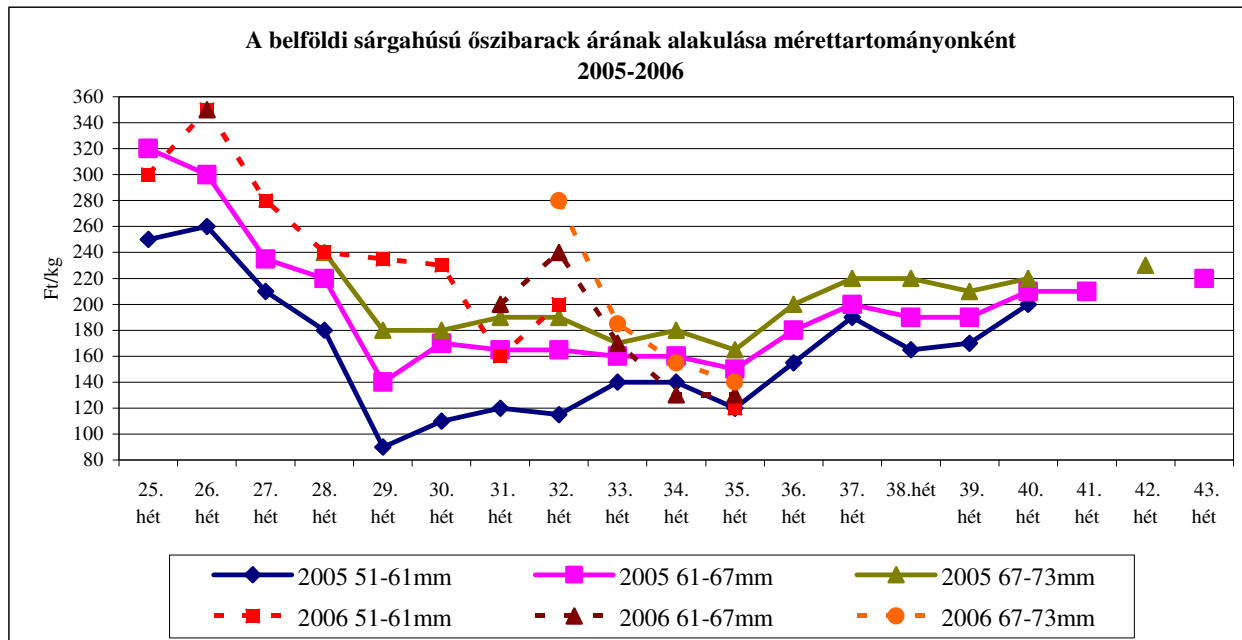
Forrás: AKI PÁIR

4. ábra

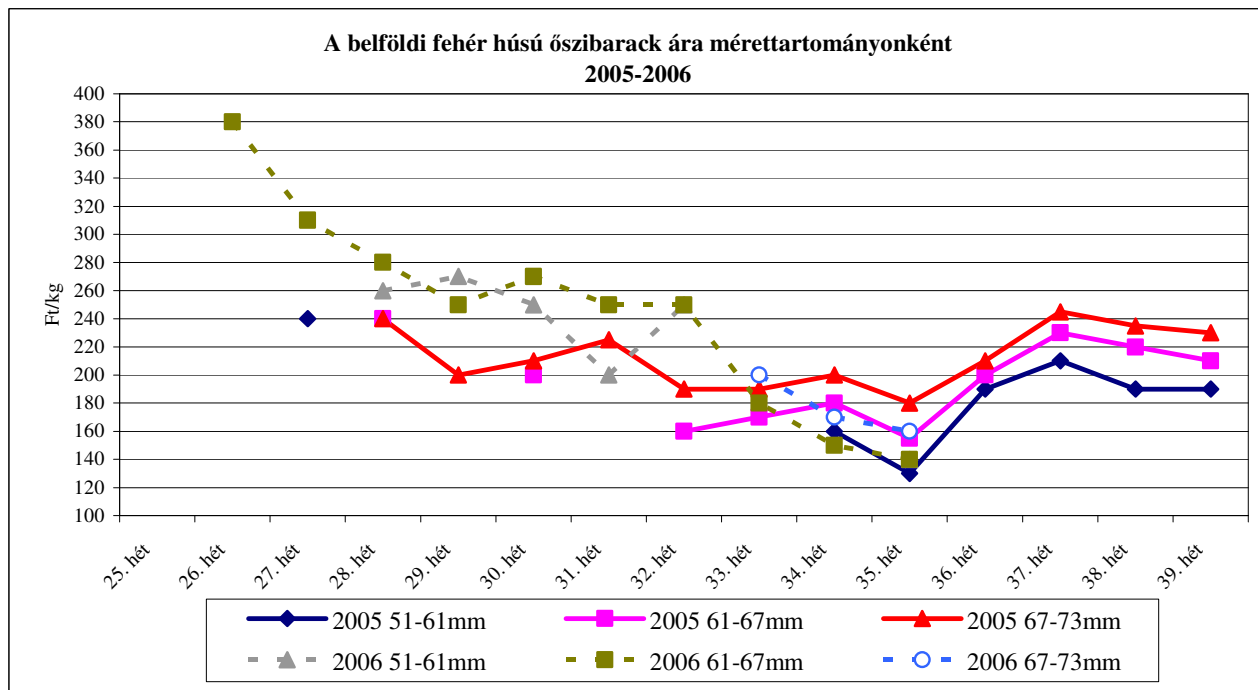
Forrás: AKI PÁIR

5. ábra

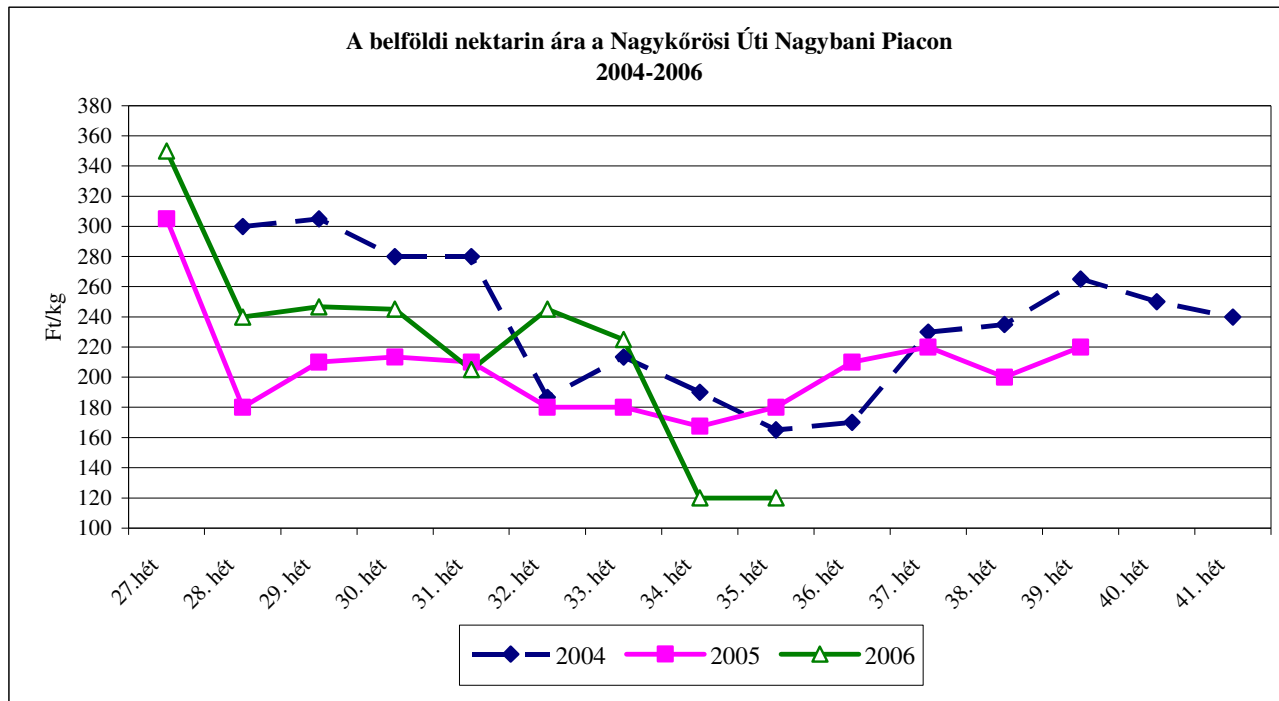
Forrás: AKI PÁIR

6. ábra

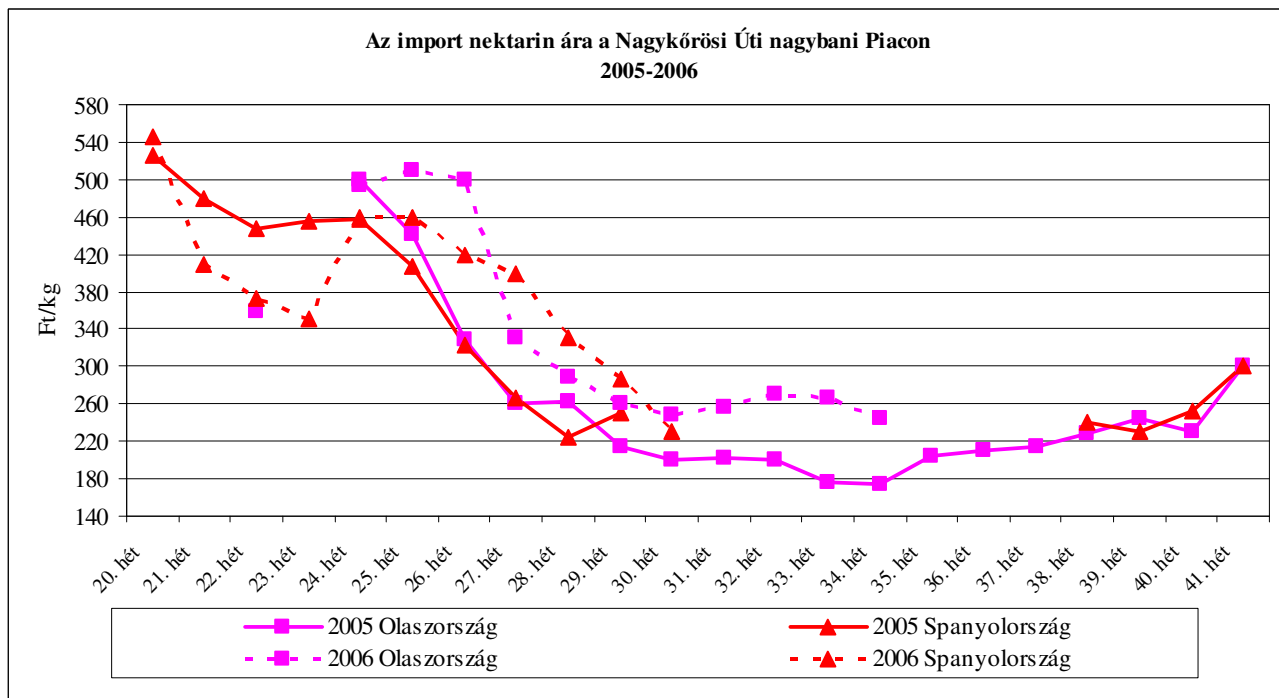
Forrás: AKI PÁIR

7. ábra

Forrás: AKI PÁIR

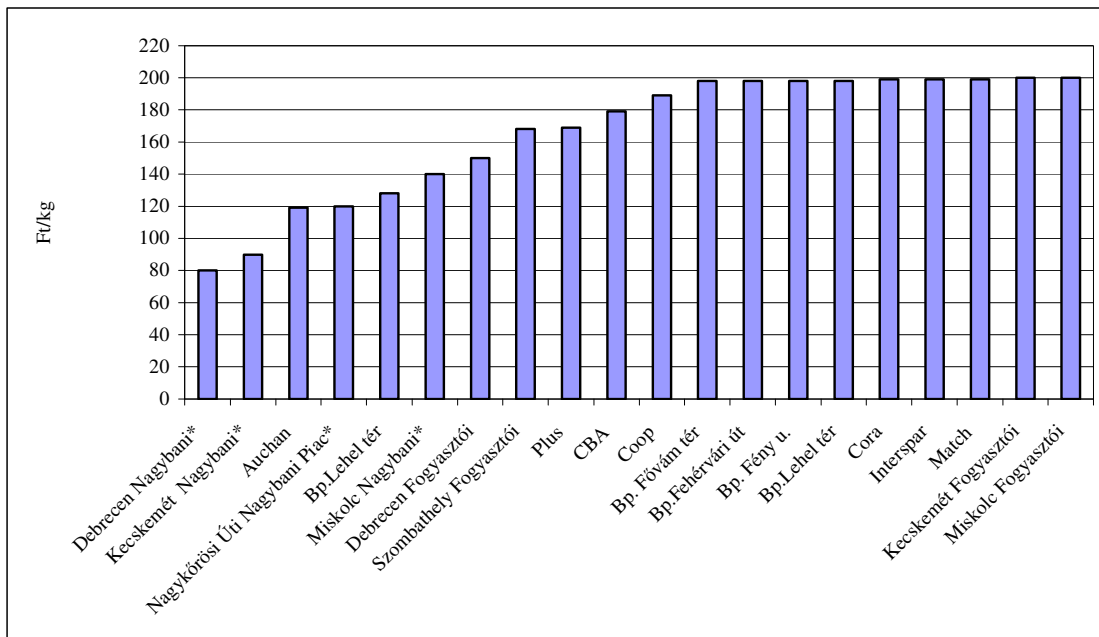
8. ábra

Forrás: AKI PÁIR

9. ábra

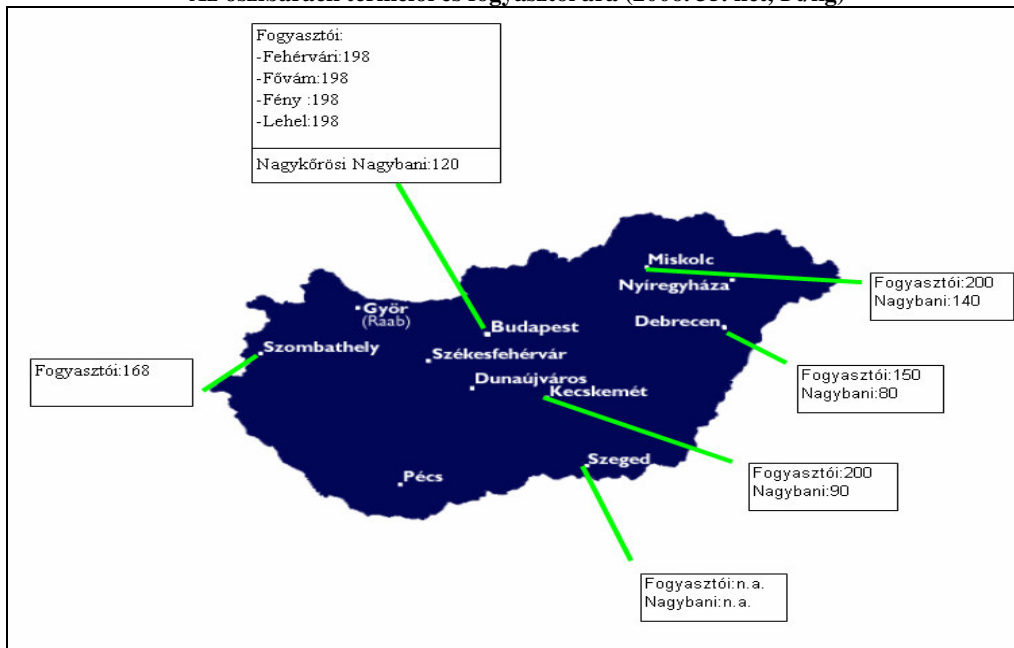
Az őszibarack bruttó termelői* és fogyasztói ára (2006. 35. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

10. ábra

Az őszibarack termelői és fogyasztói ára (2006. 35. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat

I. osztályú, belföldi zöldség termékek leggyakoribb termelői ára
a Budapesti Nagykörösi Úti Nagyban Piacon

Ft/kg, db, csomó

Faj	Fajta	Méret	Kiszerezés	2005. 35. hét	2006. 34. hét	2006. 35. hét	2006. 35. hét / 2005. 35. hét [%]	2006. 35. hét/ 2006. 34. hét [%]
Burgonya	Condor	-	Ft/kg	33	60	60	181,8	100,0
	Desire	-	Ft/kg	33	60	60	181,8	100,0
	Red-Scarlett	-	Ft/kg	37	67	67	181,1	100,0
Paradicsom	gömb	40-47 mm	Ft/kg	205	273	240	117,1	87,8
		47-57 mm	Ft/kg	210	360	250	119,1	69,4
		57-67 mm	Ft/kg	215	273	250	116,3	91,7
	Fürtös	47 mm+	Ft/kg	245	415	320	130,6	77,1
		40-47 mm	Ft/kg	245	400	300	122,5	75,0
	Koktél	15 mm-	Ft/kg	500	800	800	160,0	100,0
15 mm+		Ft/kg	350	750	700	200,0	93,3	
Paprika	TV édes p.	30-70 mm	Ft/kg	90	120	120	133,3	100,0
		70 mm+	Ft/kg	120	160	150	125,0	93,8
Padlizsán	-	70mm+	Ft/kg	190	150	140	73,7	93,3
Uborka	Kígyó	400-500 gr	Ft/kg	100	235	220	220,0	93,6
	Berakó(fürtös)	3-6 cm	Ft/kg	120	140	140	116,7	100,0
		6-9 cm	Ft/kg	100	110	120	120,0	109,1
		9-14 cm	Ft/kg	80	170	180	225,0	105,9
Sárgadinnye	zöldhúsú	-	Ft/kg	80	65	50	62,5	76,9
	sárgahúsú	-	Ft/kg	80	48	45	56,3	94,7
Görögdinnye	Magvas-gömb cs.	-	Ft/kg	18	35	30	166,7	85,7
	Magvas-gömb sz.	-	Ft/kg	23	48	40	177,8	84,2
	Magvas-hosszú	-	Ft/kg	18	40	35	194,4	87,5
Főzőtök	Spárgatök	-	Ft/kg	40	65	50	125,0	76,9
	Cukkíni	-	Ft/kg	145	140	130	89,7	92,9
	Patiszon	-	Ft/kg	50	110	100	200,0	90,9
	Bébitök	-	Ft/kg	60	90	80	133,3	88,9
Sárgarépa	-	-	Ft/kg	80	70	67	83,8	95,7
			Ft/csomó	110	75	80	72,7	106,7
Petrezselyem	-	-	Ft/kg	230	265	250	108,7	94,3
			Ft/csomó	145	120	140	96,6	116,7
Fejes káposzta	Fehér	-	Ft/kg	80	45	40	50,0	88,9
	Vörös	-	Ft/kg	100	70	65	65,0	92,9
Kelkáposzta	-	-	Ft/kg	90	70	70	77,8	100,0
Karalábé	-	-	Ft/db	65	70	70	107,7	100,0
Karfiol	karfiol	16 cm+	Ft/kg	80	270	240	300,0	88,9
Brokkoli	-	-	Ft/kg	190	270	250	131,6	92,6
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Ft/kg	59	97	93	159,0	95,9
		70 mm+	Ft/kg	62	95	100	162,6	105,3
	Lila héjú	40-70 mm	Ft/kg	120	170	170	141,7	100,0
Csem. kukorica	-	-	Ft/db	22	35	36	163,6	102,9

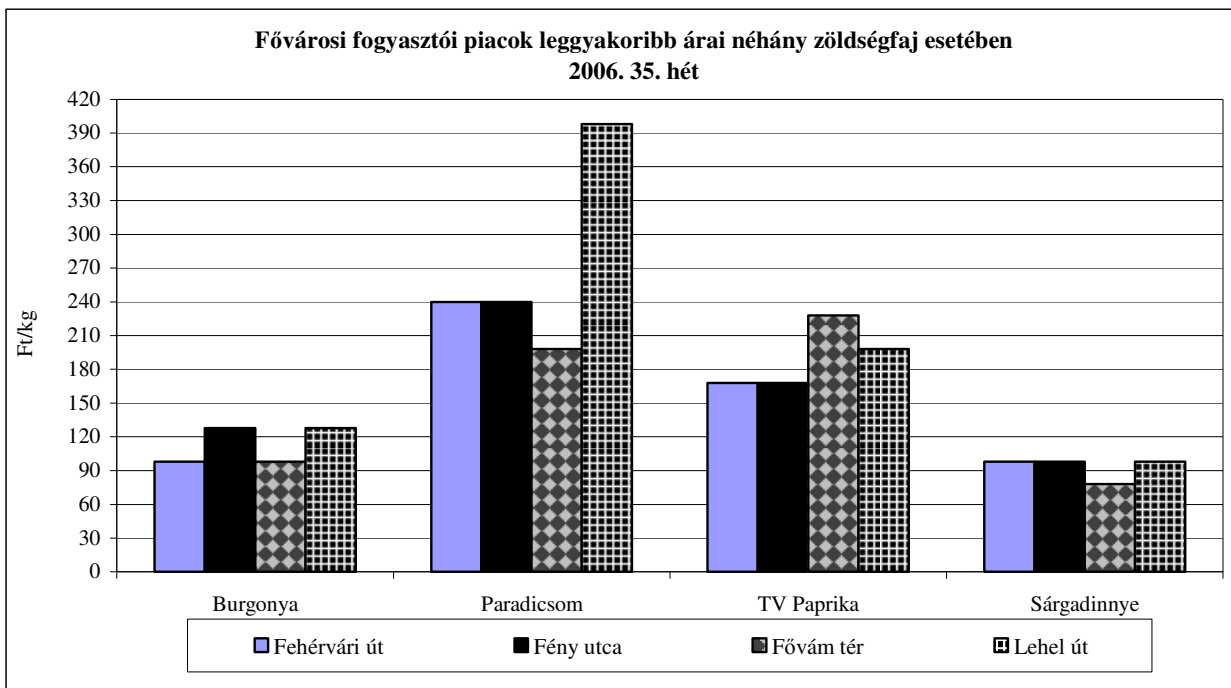
Forrás: AKI PÁIR

I. osztályú, belföldi gyümölcs termékek leggyakoribb termelői ára
a Budapesti Nagykőrösi Úti Nagyban Piacon

								Ft/kg
Faj	Fajta	Méret	2005. 35. hét	2006. 34. hét	2006. 35. hét	2006. 35. hét/ 2005. 35. hét [%]	2006. 35. hét / 2006. 34. hét [%]	
Alma	Mutsu	65mm+	-	140	-	-	-	
	Gala	55-65 mm	90	125	110	122,2	88,0	
	Golden	65mm+	110	125	-	-	-	
	Early gold	65mm+	-	130	120	-	92,3	
	Nyári	65mm+	-	120	100	-	83,3	
Körte	Clapp	65mm+	170	255	240	141,2	94,1	
	Vilmos	60-75mm	180	270	240	133,3	88,9	
Szilva	Bluefre	28-35mm	-	-	80	-	-	
		35mm+	100	100	-	-	-	
	Cacanska l.	28-35mm	-	60	-	-	-	
	Cacanska n.	28-35mm	-	-	100	-	-	
	President	35mm+	100	-	-	-	-	
	Ringló	28mm-ig	160	90	-	-	-	
	Stanley	28mm-ig	-	70	70	-	-	100,0
		35mm+	105	60	-	-	-	-
Japán típusú	28-35mm	250	-	-	-	-	-	
	35mm+	-	170	150	-	-	88,2	
Kajsziarack	nem jelölt	30mm+	-	240	300	-	125,0	
Őszibarack	fehér húsú	51-61mm	130	-	140	107,7	-	
		61-67mm	155	150	140	90,3	93,3	
		67-73mm	180	170	160	88,9	94,1	
	sárga húsú	51-61mm	120	-	120	100,0	-	
		61-67mm	150	130	130	86,7	100,0	
		67-73mm	165	155	140	84,9	90,3	
Nektarin	nem jelölt	-	180	120	120	66,7	100,0	
Földieper	-	-	800	-	-	-	-	
Pirosribiszke	-	-	-	440	-	-	-	
Málna	-	-	625	645	570	91,2	88,4	
Szeder	-	-	500	593	565	113,0	95,4	
Dió (tisztított)	-	-	1 400	1 400	1 400	100,0	100,0	
Csemegeszőlő	Cardinal	150-200g	170	210	210	123,5	100,0	
	Pannónia	150-200g	175	190	180	102,9	94,7	
	Chasselas	75-150g	130	-	-	-	-	
	Irsai Olivér	75-150g	180	130	110	61,1	84,6	
	Kozma Pálné m.	-	-	140	-	-	-	

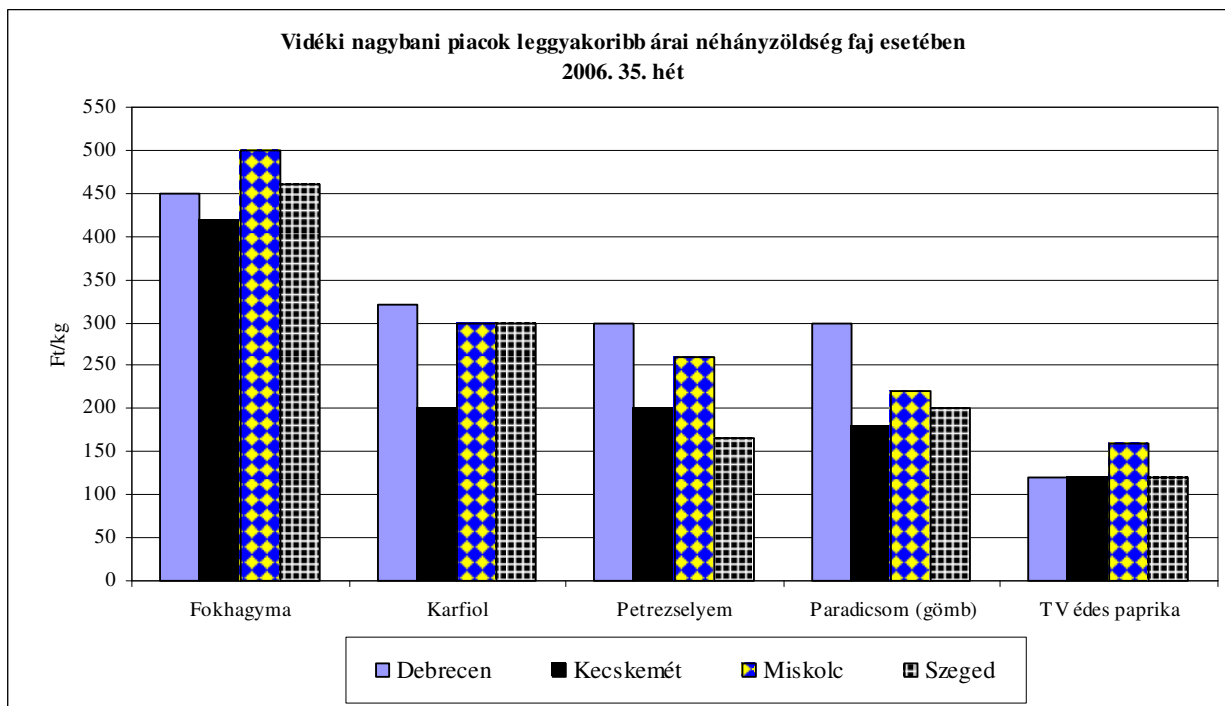
Forrás: AKI PÁIR

11. ábra

Forrás: AKI PÁIR

12. ábra

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat

Zöldség-gyümölcs nettó árak néhány európai nagybani piacon

Ft/kg, db

Termék	Származás	Méret	Kiszerezés	Hamburg		München		Berlin		Származás	Bécs	
				min	max	min	max	min	max		min	max
				2006. 35. hét								2006. 34. hét
Fejes káposzta	belföldi		100 kg	55	100	76	111	75	116	belföldi	98	168
Vöröshagyma	belföldi	40-70 mm	25 kg	89	122	89	111	105	122	belföldi	56	98
Sárgarépa	belföldi		100 kg	83	139	111	139	94	147	belföldi	168	280
Padlizsán	holland		100 kg	638	721	610	693	610	721	belföldi	280	392
Alma	belföldi	70-90mm	100 kg	208	236	249	263	208	249	belföldi	140	308
Görögdinnye	spanyol		100 kg	83	139	55	111	55	97	magyar	112	126
Görögdinnye	olasz		100 kg	55	111	55	111	55	97	olasz	126	154
Fokhagyma	francia		100 kg	721	776	665	776	693	776	belföldi	840	840
Szilva	belföldi		100 kg	180	277	194	208	180	222	magyar	140	218
Szeder	belföldi		100 kg	1109	1331	1441	1663	1109	1663	magyar	980	1260
Laskagomba	belföldi		1 kg	1109	1317	1247	1525	1109	1331	magyar	896	896
Csiperkegomba	belföldi		100 kg	554	1109	624	901	554	1053	lengyel	616	692
Csiperkegomba	lengyel		100 kg	499	1053	610	776	444	998	magyar	420	560
Pirosribiszke	belföldi		100 kg	416	499	554	665	554	721	belföldi	420	560
Málna	lengyel		100 kg	1441	1663	1552	1663	1220	1663	magyar	1400	1680
Málna	belföldi		100 kg	1552	1996	1331	1552	1774	2218	belföldi	1120	1680
Kajszibarack	francia	"AA"	100 kg	554	638	471	527	499	582	belföldi	168	644
Ószibarack	francia	"AA"	100 kg	582	624	554	610	554	638	belföldi	224	420
Ószibarack	olasz	"AA"	100 kg	305	347	305	360	347	388	magyar	224	420

Termék	Me.	Budapest		Varsó (PL)		Lublin (PL)		Poznan (PL)		Prága (CZ)		Szlovákia	
		2006. 34. hét	2006. 34. hét	2006. 34. hét	2006. 34. hét	2006. 34. hét	2006. 34. hét	2006. 34. hét	2006. 34. hét	2006. 34. hét	2006. 33. hét	2006. 33. hét	
Málna	kg	677	816	332	464	199	332	464	531	-	-	-	-
Kajszibarack	kg	174	217	133	365	-	-	-	-	-	-	-	-
Ószibarack	kg	104	174	232	332	199	365	232	265	114	192	89	170
Szilva	kg	61	104	53	133	53	133	53	133	112	116	59	141
Körte	kg	191	304	199	265	-	-	166	265	163	272	159	296
Görögdinnye	kg	30	52	-	-	-	-	-	-	-	-	52	89
Fejes saláta	db	87	115	100	124	83	92	83	133	-	-	-	-
Salátauborka	kg	217	234	100	133	133	146	93	119	-	-	73	133
Paradicsom	kg	-	-	155	173	119	188	111	166	-	-	-	-
Fehér fejes káposzta	kg	39	43	27	36	-	-	38	40	45	56	44	74
Sárgarépa	kg	52	63	-	-	-	-	-	-	-	-	58	107
Vöröshagyma	kg	78	93	66	106	66	93	80	93	-	-	81	118
Fokhagyma	kg	364	391	-	-	-	-	-	-	-	-	458*	622*
Petrezselyemgyökér	kg	217	278	318	398	332	398	365	398	98	98	189*	289*
Csiperkegomba	kg	289	318	398	464	299	365	398	431	-	-	414	562
Burgonya	kg	46	61	53	73	-	-	-	-	64	64	55	81

Forrás: ZMP, www.magwien.gv.at

* import